

Fototolkdroppcontainrar klara för leverans

I flygande fläng

Foto: Ylva Norberg

Staffan Andersson från AerotechTelub visar fototolkdropp containrarna i företagets anläggning i Arboga

Mörkgröna containrar står redo att forslas ut i världen tillsammans med ett snabbinsatsförband för flygspaning. I containrarna finns allt man behöver för att på plats framkalla och tolka flygbilder snabbt och effektivt. För drygt ett halvår sedan fanns dessa containrar bara i huvudet på ett fåtal invigda, sedan dess har arbetet rullat på i en rasande fart

”Sverige fick inbjudan att delta i ett internationellt fredsbefrämjande uppdrag i Bosnien för att fotospana, men vi kunde inte vara med,” säger Lars Möller, en av FMVs uppdragsledare för fototolkssystemet i flygplan 37. ”Ett av skälen var att lastbilen med tolkningsutrustningen var för stor för att ta med på färjan till Danmark. Vagnen var också för stor för att åka under vissa broar i Europa.”

Man insåg i och med denna inbjudan att om Sverige ville vara med vid spaningsuppdrag i utlandet krävdes det att man skulle kunna ta med sig sin utrustning på ett smidigt sätt. Detta föranledde att regeringen i maj beslutade att mer lättflyttade fototolk-

tropp containrar skulle produceras. Containrarna skulle vara färdiga att nyttjas till årsskiftet 2001, så projektet drog igång omgående. Man tillsatte projektledare från FMV och ansvariga inom både industrin och försvaret för att alla skulle komma till tals i det snabba arbetet. Containrar beställdes, sex stycken 20-fots containers, som skulle inrymma två kompletta fototolkutrustningar och kunna lastas för transport på tåg, båt eller flygplan.

Gamla vagnar slaktade

Man slaktade, d.v.s. demonterade, två av de fyra gamla fototolkvagnarna och utrustningen installerades i containrarna tillsammans med viss ny mate-

riel. Montering utfördes i flygande fläng i Arboga av företaget AerotechTelub som tidigare arbetat även med de gamla fototolkvagnarna. ”Två vagnar kommer att finnas kvar för fredsproduktion och som back-up ifall containrarna skulle krascha,” säger Lars Möller i en intervju i december. Han är lite stressad av den snabba produktionsgången. ”Dataprogrammet är inte klart, och alla prylar som vi har på vår önskelista finns ännu inte med,” säger han. Men alla medverkande är överens om att industrin har varit

Fototolkdroppcontainer för framkallning av film
Foto: Aerotech Telub

mycket snabb och lyhörd i sin framtagning av fototolktruppcontainrarna.

En komplett utrustning består av tre containrar. En container innehåller själva tolkningsutrustningen. Den har två tolkbord på varsin kortvägg med skåp och bord kring väggarna. Detta är en arbetsplats för två personer och en gäst, d.v.s. piloten om han behöver vara där och förklara sin flygning. Nästa container innehåller ett laboratorium för filmframkallning, här kan tre personer arbeta. Den tredje är en servicecontainer. Här finns vatten, ca 1000 liter råvatten, för sköljning av film, samt utrustning för att miljösanera vattnet som har varit i framkallningsprocessen. Ingen person arbetar permanent i denna container som har höga halter av kemikalier i luften när den är igång.

Med 30 dagars varsel

Fototolktruppcontainern är framtagen till flygvapnets internationella snabbinsatsförband med spaningsviggen, SWAFRAP AJS37. Från och med den första januari i år skall SWAFRAP, som är baserade på F21 i Luleå, kunna sättas in i en internationell insats med 30 dagars varsel.

”Det är 18 personer som arbetar med själva fototolkutrustningen,” säger löjtnant Urban Lundberg som bland annat är ansvarig för underhåll av fototolkutrustningen vid F21. ”Men sammanlagt består SWAFRAP av 225 personer som kommer att ligga i beredskap med allt från kokkar och läkare till piloter och fototolkar.”

Fototolktruppcontainern är inte ett helt fristående projekt utan delvis en del av ett pågående containeriserings

projekt inom försvaret. ”Idén är att ha en container som man kan plocka in vad som helst i för att sedan ta ut det och plocka in något nytt,” säger Sven-Ingemar Sandström, som är underhållsansvarig för containrarna på FMV. ”Man vill ha två basprototyper som man skall kunna använda inom minst tio användningsområden, och alla dessa containrar skall vara klara till nästa årsskifte.” Önskan är att ha fem bataljoner helt containeriserade till år 2004. En av dem skall vara verksam utomlands för fredsbevarande och humanitära insatser. De andra fyra skall vara stationerade i Sverige.

Ylva Norberg

